

Any acadèmic	2015-16
Assignatura	20219 - Història Contemporània d'Espanya fins a 1939
Grup	Grup 1, 1S
Guia docent	D
Idioma	Català

Identificació de l'assignatura

Assignatura	20219 - Història Contemporània d'Espanya fins a 1939
Crèdits	2,4 de presencials (60 hores) 3,6 de no presencials (90 hores) 6 de totals (150 hores).
Grup	Grup 1, 1S (Campus Extens)
Període d'impartició	Primer semestre
Idioma d'impartició	Català

Professors

Professor/a	Horari d'atenció als alumnes					
	Hora d'inici	Hora de fi	Dia	Data d'inici	Data de fi	Despatx
María Jesús Castro Valdomar xus.castro@uib.es	09:00	10:00	Dilluns	14/09/2015	21/12/2015	BF05
	15:00	16:00	Dilluns	14/09/2015	21/12/2015	Despatx BF05, 1er. pis Ramon Llull
	09:00	10:00	Dilluns	01/02/2016	30/06/2016	BF05 Ramon Llull
	15:00	16:00	Dilluns	07/03/2016	21/03/2016	BF05 Ramon Llull, 1er. pis
	15:00	16:00	Dimarts	08/03/2016	22/03/2016	BF05 Ramon Llull, 1er. pis
	16:30	18:00	Dilluns	23/05/2016	23/05/2016	BF05

Contextualització

S'analitza la construcció del modern Estat Espanyol des de la revolució liberal fins a la ruptura representada per la Guerra Civil de 1936-39. Així mateix s'estudien les tensions entre els diferents territoris, els problemes colonials, el paper de l'església, el militarisme, la lenta modernització de la societat i el procés de superació de les desigualtats de gènere. Així mateix, s'analitzen les relacions internacionals d'Espanya i la seva implicació en els afers americans i africans.

Requisits

No hi ha cap requisit.

Competències

Any acadèmic	2015-16
Assignatura	20219 - Història Contemporània d'Espanya fins a 1939
Grup	Grup 1, 1S
Guia docent	D
Idioma	Català

Específiques

- * CE1. Llegir i interpretar documents de qualsevol naturalesa que siguin testimoni dels diferents períodes històrics (prehistòria, història antiga, història medieval, història moderna i història contemporània). CE2. Conèixer els diferents corrents historiogràfics i la bibliografia essencial amb relació a cada un dels períodes històrics citats en l'epígraf anterior. CE3. Dominar les tècniques bàsiques per elaborar treballs d'iniciació a la recerca, adequats al nivell de grau, de cada període històric. CE4. Elaborar treballs d'iniciació a la recerca, adequats al nivell de grau, amb tècniques científiques. El treball de final de grau, convenientment tutoritzat, s'ha de dirigir molt especialment a aquest objectiu. CE5. Analitzar la situació de les societats humanes en els diversos períodes històrics, les seves relacions amb àmbits geogràfics diferents al propi, amb el medi ambient i amb els recursos materials al seu abast. CE6. Emprar el criteri de multicausalitat per entendre, analitzar i explicar els fenòmens històrics i els comportaments de les societats. CE7. Relacionar, a l'hora d'analitzar un tema, una etapa o un problema històrics, fenòmens de diferent naturalesa (polítics, econòmics, socials, culturals, religiosos, etc.). CE8. Adoptar una perspectiva d'anàlisi destinada a presentar les conseqüències de tot tipus (polítiques, econòmiques, socials, culturals) dels fenòmens històrics. CE9. Ser capaç d'exposar de manera coherent, a partir dels criteris de multicausalitat i intel·ligibilitat per a persones no iniciades, la naturalesa, el desenvolupament i les conseqüències dels fenòmens històrics. CE10. Analitzar i valorar l'aportació cultural (material i immaterial) de les diverses societats (espanyoles, europees i extraeuropees) de cada etapa històrica. CE11. Comprendre les relacions establertes entre les societats que, des d'àmbits geogràfics i culturals diferents, han compartit un mateix espai temporal. CE12. Valorar de manera crítica les diferents realitats socials actuals i del passat a partir de la consciència de pluriculturalitat, de desenvolupament dels drets humans, dels principis democràtics, de la igualtat entre dones i homes, de la solidaritat, de la protecció del medi ambient i de la cultura de la pau i accessibilitat universal per persones amb discapacitat. Aquesta competència es considera quasi transversal i, per tant, present en els continguts de les matèries que assumeixen aquesta competència.

Genèriques

- * Competències Bàsiques CB1. Que l'alumnat hagi demostrat posseir i comprendre coneixements en l'àrea d'història que parteix de la base de l'educació secundària general i se sol trobar a un nivell que, si bé es basa en llibres de text avançats, inclou també alguns aspectes que impliquen coneixements procedents de l'avantguarda en els estudis d'història. CB2. Que l'alumnat sàpiga aplicar els coneixements d'història a la feina o vocació d'una manera professional i que tingui les competències que se solen demostrar per mitjà de l'elaboració i la defensa d'arguments, i la resolució de problemes o qüestions dins de l'àrea de la història. CB3. Que l'alumnat tingui la capacitat de reunir i interpretar dades rellevants dins de l'àrea de la història per emetre judicis que incloguin una reflexió sobre temes destacats d'índole social, científica o ètica. CB4. Que l'alumnat pugui transmetre informació, idees, problemes i solucions de l'àmbit de la història a un públic tant especialitzat com no especialitzat. CB5. Que l'alumnat hagi desenvolupat les habilitats d'aprenentatge necessàries per emprendre estudis posteriors en l'àrea d'història amb un alt grau d'autonomia..
- * CG1. Distingir, entendre i ser capaç d'explicar els grans períodes cronològics en què es divideix la història universal (prehistòria, història antiga, història medieval, història moderna i història contemporània), la raó de ser d'aquesta divisió i la seva cronologia, els trets estructurals que caracteritzen cada període així com els aspectes de continuïtat i canvi que hi ha entre cada una de les etapes citades, la immediatament anterior i la immediatament posterior. CG2. Comprendre, utilitzar i ser capaç d'explicar el llenguatge propi de la història, així com l'específic de cada un dels grans períodes en què es divideix. CG3. Ser capaç de comprendre i explicar els comportaments actuals dels grups socials com a fruit, entre altres coses, d'un procés històric, relacionant els comportaments esmentats amb fets, fenòmens, problemes i comportaments –individuais i col·lectius– del passat. CG4. Identificar els trets estructurals i definitoris d'un moment o col·lectiu històrics, analitzant i explicant l'evolució cronològica d'aquests trets. CG5. Ser capaç d'accedir de manera autònoma a noves aportacions en la disciplina històrica (nous corrents historiogràfics, noves metodologies, nova bibliografia...) valorant-les com a fruit d'un enriquidor debat científic i de la necessitat de considerar el procés de formació i d'aprenentatge com una cosa pròpia de tota la vida..

Any acadèmic	2015-16
Assignatura	20219 - Història Contemporània d'Espanya fins a 1939
Grup	Grup 1, 1S
Guia docent	D
Idioma	Català

Bàsiques

- * Podeu consultar les competències bàsiques que l'estudiant ha d'haver assolit en acabar el grau a l'adreça següent: http://estudis.uib.cat/ca/grau/comp_basiques/

Continguts

La història Contemporània d'Espanya entre el 1808 i el 1939 és un període fonamental per entendre la construcció de l'Estat, les dificultats per implantar el liberalisme polític, les tensions entre l'església i les institucions civils, el militarisme, el desenvolupament del capitalisme hispànic, la pèrdua de les colònies americanes i asiàtiques, la projecció africana, el sorgiment dels particularismes, el debat social, el procés de modernització i d'urbanització i el lent procés cap a la igualtat de la dona. També és fonamental per entendre la persistència d'un pensament tradicionalista i l'agudització de les tensions entre el centre i la perifèria.

Continguts temàtics

BLOC I. El triomf del liberalisme (1808-1840)

-La Guerra del Francès i el primer liberalisme -La pèrdua de les colònies -Les lluites entre liberals i absolutistes

BLOC II. El centralisme liberal (1840-1874)

-La contrucció de l'estat liberal i centralista i els seus problemes -Les lluites entre moderats i progressistes. El militarisme -Societat i economia. El lent camí cap a la modernització -Una democràcia prematura: El Sexenni Democràtic -Els inicis del moviment obrer

Bloc III. El règim de la Restauració

-Bipartidisme, caciquisme i regeneracionisme -La qüestió social. Burgesos, obrers i pagesos. -La qüestió regional o nacional. Basquisme i catalanisme -La pèrdua de les colònies. - Militarisme i africanisme -El lent procés d'urbanització i d'industrialització. La modernització de la societat. associacionisme i noves formes d'oci

Bloc IV. Dictadura, República i Guerra (1923-1939)

-La Dictadura de Primo de Rivera -La República progressista -La República conservadora - L'autonomia catalana i les aspiracions basques -El Front Popular -La Guerra Civil. Revolució i contrarevolució.

Metodologia docent

La metodologia procurarà la obtenció de les competències. El treball presencial i no presencial de l'alumnat es recollirà a una carpeta d'Aprenentatge que ajudarà a sistematitzar els continguts. Es combinaran les classes teòriques ininteractives amb els comentaris de textos i altres documents i la realització de treballs a biblioteques i arxius. En aquest sentit, a principi del curs l'alumnat podrà recollir a la Fotocopisteria un Dossier inicial amb les lectures i la documentació bàsiques. Amb una periodicitat setmanal aproximada, la professora publicarà en el Tauler de notícies de Campus Extens orientacions i informacions que puguin ser d'interès per a la realització de les tasques.

Activitats de treball presencial

Any acadèmic	2015-16
Assignatura	20219 - Història Contemporània d'Espanya fins a 1939
Grup	Grup 1, 1S
Guia docent	D
Idioma	Català

Modalitat	Nom	Tip. agr.	Descripció	Hores
Classes teòriques	Teoria	Grup gran (G)	Comprensió dels continguts	31
Seminaris i tallers	Seminaris	Grup mitjà (M)	Es realitzaran seminaris sobre un tema específic que es consideri d'especial rellevància per l'assoliment dels objectius docents de l'assignatura.	5
Classes pràctiques	Pràctiques	Grup mitjà (M)	Clàsses pràctiques sobretot de comentari de textos, mapes, gràfiques i altres documents per assolir la metodologia del treball històric bàsic.	10
Pràctiques externes	Pràctiques externes	Grup mitjà (M)	Es realitzaran pràctiques en arxius, centres de documentació i biblioteques per tal d'aprofundir en la metodologia del treball històric.	10
Avaluació	avaluació	Grup gran (G)	Demostrar els coneixements treballats i adquirits durant el curs	4

A començament del semestre hi haurà a disposició dels estudiants el cronograma de l'assignatura a través de la plataforma UIBdigital. Aquest cronograma inclourà almenys les dates en què es faran les proves d'avaluació contínua i les dates de lliurament dels treballs. A més, el professor o la professora informará els estudiants si el pla de treball de l'assignatura es durà a terme a través del cronograma o per una altra via, inclosa la plataforma Campus Extens.

Activitats de treball no presencial

Modalitat	Nom	Descripció	Hores
Estudi i treball autònom individual	Individual	Treballar les pròpies capacitats, relacionant els aprenentatges amb la obtenció de les competències.	80
Estudi i treball autònom en grup	estudi autònom i en grup	realització de treballs, memòries i dossiers, que s'incorporaran a la Carpeta d'Aprenentatge.	5
Estudi i treball autònom individual o en grup	treball autònom i grup	Estudi de continguts teòrics i preparació d'una prova escrita així com comentaris dels llibres recomanats	5

Riscs específics i mesures de protecció

Les activitats d'aprenentatge d'aquesta assignatura no comporten riscos específics per a la seguretat i salut dels alumnes i, per tant, no cal adoptar mesures de protecció especials.

Avaluació de l'aprenentatge dels estudiants

L'avaluació serà contínua. Tots els aprenentatges teòrics i pràctics es recolliran a la Carpeta d'Aprenentatge individual, es controlaran periòdicament i seran objecte d'una prova final. Les dates de la presentació de tasques (lectures, comentaris de text, pràctiques, etc.) i controls de la carpeta es publicaran a UIBDIGITAL.

Any acadèmic	2015-16
Assignatura	20219 - Història Contemporània d'Espanya fins a 1939
Grup	Grup 1, 1S
Guia docent	D
Idioma	Català

Seminaris

Modalitat	Seminaris i tallers
Tècnica	Carpeta d'aprenentatge (no recuperable)
Descripció	Es realitzaran seminaris sobre un tema específic que es consideri d'especial rellevància per l'assoliment dels objectius docents de l'assignatura.
Criteris d'avaluació	Carpeta d'Aprenentatge

Percentatge de la qualificació final: 10%

Pràctiques

Modalitat	Classes pràctiques
Tècnica	Carpeta d'aprenentatge (no recuperable)
Descripció	Clàsses pràctiques sobretot de comentari de textos, mapes, gràfiques i altres documents per assolir la metodologia del treball històric bàsic.
Criteris d'avaluació	Carpeta d'aprenentatge (memòries, informes, etc.)

Percentatge de la qualificació final: 15%

Pràctiques externes

Modalitat	Pràctiques externes
Tècnica	Carpeta d'aprenentatge (recuperable)
Descripció	Es realitzaran pràctiques en arxius, centres de documentació i biblioteques per tal d'aprofundir en la metodologia del treball històric.
Criteris d'avaluació	Carpeta d'Aprenentatge (informe ha d'aplicar els requeriments del treball acadèmic)

Percentatge de la qualificació final: 30%

avaluació

Modalitat	Avaluació
Tècnica	Proves de resposta llarga, de desenvolupament (recuperable)
Descripció	Demostrar els coneixements treballats i adquirits durant el curs
Criteris d'avaluació	Claretat expositiva, comprensió de les causes i conseqüències dels fets històrics, anàlisi cròtic del passat contemporani.

Percentatge de la qualificació final: 40%

Any acadèmic	2015-16
Assignatura	20219 - Història Contemporània d'Espanya fins a 1939
Grup	Grup 1, 1S
Guia docent	D
Idioma	Català

Individual

Modalitat	Estudi i treball autònom individual
Tècnica	Sistemes d'autoavaluació (no recuperable)
Descripció	Treballar les pròpies capacitats, relacionant els aprenentatges amb la obtenció de les competències.
Criteris d'avaluació	Autoavaluació amb referència al grau d'obtenció de les competències.

Percentatge de la qualificació final: 5%

Recursos, bibliografia i documentació complementària

Per seguir el curs és indispensable el llibre d'Antoni Moliner Prada, Documents de la història contemporània d'Espanya, UAB, Bellaterra, 2004. Es recomana també la consulta de la revista digital d'Història Contemporània d'Espanya Hispania Nova, i el maneig dels Atles històrics.

Bibliografia bàsica

- BOSCH, Aurora (2012): Miedo a la democracia. Estados Unidos ante la Segunda República y la guerra civil española. Crítica, Barcelona.
- DIVERSOS AUTORS (des del 2008), Historia de España, Crítica/Marcial Pons, Barcelona/Madrid
- DIVERSOS AUTORS (1998-1999), Història de Catalunya, Edicions 62, Barcelona
- FUSI AIZPURÚA, Juan Pablo: España: sociedad, política y civilización (siglos XIX y XX). Areté, Madrid, 2001.
- GARCÍA DE CORTÁZAR, Atlas de historia de España, Planeta, Barcelona.
- MOLINER PRADA, Antoni (2004): Documents de la història contemporània d'Espanya. Universitat Autònoma de Barcelona, Bellaterra
- PAREDES, Javier (1997): Historia Contemporánea de España (1808-1939). Ariel, Barcelona

Bibliografia complementària

- AYMÉS, Jean René /2003): La Guerra de la independencia en España (1808-1814). Siglo XXI, Madrid
- BERNECKER, Walther L. (1996): Guerra en España, 1936-1939. Síntesis, Madrid.
- BEEVOR, Antony (2005): La guerra civil española. Crítica, Barcelona.
- BORRÁS LLOP, José María (1996) (dir): Historia de la infancia en la España contemporánea (1934-1936). MTAS-Fundación Germán Sánchez Ruipérez, Madrid.
- FONTANA, Josep (2003): La revolució liberal a Catalunya. Pagès editors/Eumo Editorital, Lleida/Vic.
- FRASER, Ronald (2012): Las dos guerras de España. Crítica, Barcelona.
- FULLANA, Pere (1998): Antoni Maura i el maurisme a Mallorca (1853-1925). Lleonard Muntaner, Editor, Palma.
- MARIMON RIUTORT, Antoni (1998): La crisis de 1898. Ariel, Barcelona
- MARIMON RIUTORT, Antoni; SANTANA, Manel (2006): Els exiliats. Hiperdimensional, Palma.
- MARTÍNEZ FIOLE, David (2009): La Setmana Tràgica. Pòrtic, Barcelona.
- MAS, Guillem; MATEU, Antoni (2001): Montuïri. L'esclafit de la crispació. Documenta Balear (La Guerra Civil a Mallorca), Palma.
- PEÑARRUBIA I MARQUÈS, Isabel (2012): Maria-Agnès Ribera Garau (Palma 1790-1861) La rebel·lió contral' família i el claustre. Arola ed., Tarragona.
- ROIG CASTELLANOS, Mercedes: La mujer en la Historia a través de la prensa. Francia, Italia, España. Siglos XVIII-XX. Instituto de la Mujer, Madrid, 1986

Universitat
de les Illes Balears

Guia docent

Any acadèmic	2015-16
Assignatura	20219 - Història Contemporània d'Espanya fins a 1939
Grup	Grup 1, 1S
Guia docent	D
Idioma	Català

-RODRÍGUEZ ALONSO, Manuel (1998): Los manifiestos políticos en el siglo XIX (1808-1874). Ariel, Barcelona.

